

НАРОДНО СЪБРАНИЕ	
Вх. №	51-454-01-24
Дата:	11. 12. 2024 г.

ДО
Г-ЖА НАТАЛИЯ КИСЕЛОВА

1031/ф

ПРЕДСЕДАТЕЛ
НА 51-ТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО ПРЕДСЕДАТЕЛ,

На основание чл.87, ал.1 от Конституцията на Република България и чл. 70, ал. 1 от ПОДНС внасяме проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за съдебната власт, мотиви към него и предварителна оценка на въздействието.

Молим, на основание чл.71, ал.1 от ПОДНС да разпределите внесения от нас проект за разглеждане в съответните постоянни комисии.

ВНОСИТЕЛИ:

Решко Йорданов
Станислав Балабанков
Лавена Милова
Летя Димитрова
Николеета Кузманова
Драгомир Станков Петров
Александър Николов Велче
Александър Виктор Рашев
Александър Стайков Марков
Христина Илиева Иванова
Силви Кирилов Метров

Этот документ предоставлен

Служба безопасности
Улан-Удэнский край

Александр Иванов Корбатов

Удостоверение
Удостоверение

Бенгальский Мухаммад Назар

Иванов Казимир Иванович

ПРОЕКТ!

ЗАКОН

за изменение и допълнение на Закона за съдебната власт

(Обн. - ДВ, бр. 64 от 07.08.2007 г.; изм., бр. 69 от 05.08.2008 г.; изм. и доп., бр. 109 от 23.12.2008 г.; доп., бр. 25 от 03.04.2009 г., в сила от 03.04.2009 г.; изм. и доп., бр. 33 от 30.04.2009 г.; изм. и доп., бр. 42 от 05.06.2009 г.; изм., бр. 102 от 22.12.2009 г., в сила от 22.12.2009 г.; изм. и доп., бр. 103 от 29.12.2009 г., в сила от 29.12.2009 г.; доп., бр. 59 от 31.07.2010 г., в сила от 01.01.2011 г.; изм. и доп., бр. 1 от 04.01.2011 г., в сила от 04.01.2011 г.; изм., бр. 23 от 22.03.2011 г., в сила от 22.03.2011 г.; изм. и доп., бр. 32 от 19.04.2011 г., в сила от 19.04.2011 г.; изм. и доп., бр. 45 от 14.06.2011 г., в сила от 14.06.2011 г.; изм. и доп., бр. 81 от 18.10.2011 г.; изм. и доп., бр. 82 от 21.10.2011 г., в сила от 01.01.2012 г.; изм., бр. 93 от 25.11.2011 г. с РЕШЕНИЕ № 10 от 15.11.2011 г. на КС на РБ по к.д. № 6/2011 г.; изм., бр. 20 от 09.03.2012 г., в сила от 10.06.2012 г.; изм. и доп., бр. 50 от 03.07.2012 г.; изм., бр. 81 от 23.10.2012 г., в сила от 01.09.2012 г.; изм., бр. 15 от 15.02.2013 г., в сила от 01.01.2014 г.; изм., бр. 17 от 21.02.2013 г.; изм., бр. 30 от 26.03.2013 г., в сила от 26.03.2013 г.; доп., бр. 52 от 14.06.2013 г., в сила от 14.06.2013 г.; изм., бр. 66 от 26.07.2013 г., в сила от 26.07.2013 г.; доп., бр. 70 от 09.08.2013 г., в сила от 09.08.2013 г.; изм., бр. 71 от 13.08.2013 г., в сила от 13.08.2013 г.; изм., бр. 19 от 05.03.2014 г., в сила от 05.03.2014 г.; изм. и доп., бр. 21 от 08.03.2014 г., в сила от 09.04.2014 г. за измененията, въведени със ЗИД на Закона за защита на лица, застрашени във връзка с наказателно производство; изм., бр. 53 от 27.06.2014 г.; изм., бр. 98 от 28.11.2014 г., в сила от 28.11.2014 г.; изм., бр. 107 от 24.12.2014 г., в сила от 01.01.2015 г.; изм., бр. 14 от 20.02.2015 г.; изм. и доп., бр. 28 от 08.04.2016 г.; изм., бр. 39 от 26.05.2016 г., в сила от 26.05.2016 г.; изм., бр. 50 от 01.07.2016 г., в сила от 01.07.2016 г.; изм. и доп., бр. 62 от 09.08.2016 г., в сила от 09.08.2016 г.; изм., бр. 76 от 30.09.2016 г., в сила от 09.08.2016 г.; изм., бр. 13 от 07.02.2017 г.; изм., бр. 14 от 10.02.2017 г. с Решение № 1 от 31.01.2017 г. на КС на РБ по к.д. № 6/2016 г.; изм. и доп., бр. 63 от 04.08.2017 г., в сила от 06.11.2017 г.; изм. и доп., бр. 65 от 11.08.2017 г.; изм., бр. 85 от 24.10.2017 г.; изм. и доп., бр. 90 от 10.11.2017 г.; изм. и доп., бр. 103 от 28.12.2017 г., в сила от 01.01.2018 г.; изм. и доп., бр. 7 от 19.01.2018 г.; изм., бр. 15 от 16.02.2018 г., в сила от 16.02.2018 г.; изм. и доп., бр. 49 от 12.06.2018 г.; изм. и доп., бр. 77 от 18.09.2018 г., в сила от 01.01.2019 г.; изм. и доп., бр. 17 от 26.02.2019 г.; изм., бр. 19 от 05.03.2019 г. с Решение № 2 от 21.02.2019 г. на КС на РБ по к.д. № 2 / 2018 г.; изм. и доп., бр. 29 от 08.04.2019 г.; изм. и доп., бр. 64 от 13.08.2019 г., в сила от 13.08.2019 г.; изм., бр. 83 от 22.10.2019 г., в сила от 22.10.2019 г.; изм. и доп., бр. 11 от 07.02.2020 г.; засегнат от Закон за мерките и действията по време на извънредното положение, бр. 28 от 24.03.2020 г., в сила от 13.03.2020 г.; изм. и доп., бр. 34 от 09.04.2020 г., в сила от 09.04.2020 г.; засегнат от ЗИД на Закона за здравето, бр. 44 от 13.05.2020 г., в сила от 14.05.2020 г.; изм. и доп., бр. 86 от 06.10.2020 г.; изм. и доп., бр. 103 от 04.12.2020 г.; изм. и доп., бр. 109 от 22.12.2020 г., като измененията, въведени със ЗИД на ЗРВСРБ влизат в сила от 22.12.2020 г., а измененията, въведени със ЗИД на ЗАНН влизат в сила от 24.12.2021 г.; изм., бр. 110 от 29.12.2020 г., в сила от 31.12.2020 г.; изм. и доп., бр. 16 от 23.02.2021 г.; изм., бр. 41 от 18.05.2021 г. с Решение № 7 от 11.05.2021 г. на КС на РБ по к.д. № 4/2021 г.; изм., бр. 43 от 21.05.2021 г. с Решение № 6 от 11.05.2021 г. на КС по к.д. № 15 / 2020 г.; изм., бр. 80 от 24.09.2021 г.; изм., бр. 15 от 22.02.2022 г., в сила от 22.02.2022 г.; доп., бр. 24 от 25.03.2022 г.; изм. и доп., бр. 32 от 26.04.2022 г., в сила от 28.07.2022 г.; изм., бр. 56 от 19.07.2022 г. с Решение № 7 от 14.07.2022 г. на КС на РБ по к.д. № 9 / 2022 г.; изм. и доп., бр. 62 от 05.08.2022 г.; изм. и доп., бр. 11 от 02.02.2023 г., в сила от 01.07.2024 г.; изм. и доп., бр. 48 от 02.06.2023 г.; доп., бр. 66 от 01.08.2023 г.; доп., бр. 69 от 11.08.2023 г.; изм. и доп., бр. 84 от 06.10.2023 г., като измененията със ЗПК влизат в сила от 06.10.2023 г.; изм. и доп., бр. 86 от 13.10.2023 г.; изм. и доп., бр. 108 от 30.12.2023 г., в сила от 01.01.2024 г.; изм. и доп., бр. 18 от 01.03.2024 г.)

§ 1. В чл. 81, ал. 1 след думите „районен съд“ запетайката се заменя със съюза „или“, а думите „или младши съдия със стаж не по-малко от една година“ се заличават.

§ 2. В чл. 87, ал. 1 думите „от друг окръжен съд или съдия от районен съд с ранг на съдия от окръжен съд от съдебния район на апелативния съд“ се заменят със „съдия от друг окръжен съд от съдебния район на апелативния съд или съдия от районен съд от съдебния район на апелативния съд, който има най-малко 8 години стаж и ранг „съдия в окръжен съд“, а изречение трето се отменя.

§ 3. В чл. 94, ал. 1 думите „с ранг на съдия от окръжен съд“ се заменят с „който има най-малко 8 години стаж и ранг „съдия в окръжен съд“, а изречение трето се отменя.

§ 4. В чл. 100, ал. 1, изречение трето се отменя.

§ 5. В чл. 107, ал. 1 думите „окръжния съд със съответен ранг“ се заменят с „окръжен съд от съдебния район на апелативния съд, който има най-малко 10 години стаж и ранг „съдия в апелативен съд“, а изречение трето се отменя.

§ 6. В чл. 115, ал. 1 думите „или окръжен съд със съответен ранг, който има най-малко 12 години юридически стаж“ се заменят с „който има най-малко 12 години стаж и ранг „съдия във Върховния касационен съд“, а изречение трето се отменя.

§ 7. В чл. 123, ал. 1 думите „или от друг съд със съответен ранг, който има най-малко 12 години юридически стаж“ се заменят с „който има най-малко 12 години стаж и ранг „съдия във Върховия административен съд“, а изречение трето се отменя.

§ 8. В чл. 136 се правят следните изменения:

1. Алинея 1 се изменя:

„(1) Прокуратурата на Република България се състои от главен прокурор, Върховна касационна прокуратура, Национална следствена служба, апелативни прокуратури, военно-апелативна прокуратура, окръжни прокуратури, военно-окръжни прокуратури и районни прокуратури. В състава на окръжните прокуратури има следствени отдели.“

2. В ал. 3 думата „В“ се заменя с „Във Върховната касационна прокуратура и в“.

§ 9. В чл. 138, ал. 1 се правят следните изменения:

1. В т. 2 думите „Върховната административна прокуратура, Националната следствена служба“ се заличават.

2. В т. 4 думите „във Върховната административна прокуратура, в Националната следствена служба“ се заличават.

3. Създава се т. 4а:

„4а. свиква и ръководи общото събрание на Върховната касационна прокуратура.“

§ 10. В чл. 139 се правят следните изменения

1. Алинея 1 се изменя:

„(1) Главният прокурор се подпомага от двама заместници при Върховната касационна прокуратура и може да им възлага правомощията си по чл. 138, ал. 1, т. 2, 7 и 11.“

2. Алинея 2 се отменя.

3. Алинея 3 се отменя.

§11. В чл. 140, ал. 1 се правят следните изменения и допълнения:

1. В т. 4 след думата „ръководител“ се добавя „след обсъждането от Общото събрание на съответната прокуратура“.

2. Създава се т. 5:

„5. Свиква и ръководи общото събрание съответната прокуратура.“

§ 12. Създава се нов чл. 141:

„Чл. 141. (1) Общото събрание на Върховната касационна прокуратура се състои от всички прокурори в нея.

(2) Общото събрание на Върховната касационна прокуратура:

1. анализира и обобщава практиката на Върховния касационен съд по наказателни дела и практиката на прокуратурата;

2. изслушва предложените от главния прокурор кандидати за назначаване на негови заместници и може да изразява становище относно предложенията;

3. дава мнения по искания за приемане на тълкувателни решения и тълкувателни постановления, които са от значение за дейността на прокуратурата;

4. обсъжда годишния доклад на главния прокурор за прилагането на закона и за дейността на прокуратурата и разследващите органи, както и докладите на главния прокурор по чл. 138а, ал. 2 и 3;

5. дава становища на Министерския съвет и на Народното събрание по законопроекти, които се отнасят до дейността на прокуратурата;

6. приема вътрешни правила за организацията на дейността си;

7. разглежда други въпроси по предложение на главния прокурор, на негов заместник, на когото е възложено правомощието да организира дейността на Върховната касационна прокуратура, или на член на общото събрание.

(3) Общото събрание може да изразява становища по въпроси, свързани с организацията на дейността на Върховната касационна прокуратура, които са от компетентността на заместника на главния прокурор, на когото е възложено това правомощие, по предложение от не по-малко от една трета от прокурорите във Върховната касационна прокуратура.“

§ 13. Създава се нов чл. 142:

„Чл. 142. (1) Общите събрания на апелативните прокуратури, на военно-апелативна прокуратура и на районните прокуратури се състои от всички прокурори в съответната прокуратура. Общите събрания на окръжните прокуратури и на военно-окръжните прокуратури се състои от прокурорите и следователите в тях.

(2) Общите събрания по ал. 1:

1. анализират и обобщават практиката на съответния съд по наказателни дела и практиката на съответната прокуратура;

2. може да правят предложения за назначаване на административен ръководител на съответната прокуратура и изслушват всички кандидати;

3. изслушват предложените от административния ръководител кандидати за назначаване на негови заместници и може да изразяват становище относно предложенията;

4. обсъждат годишния доклад на административния ръководител за дейността на съответната прокуратура;

5. приемат вътрешни правила за организацията на дейността си;

6. разглеждат други въпроси, предвидени в закона или по предложение на административния ръководител или на член на общото събрание;

(3) Общото събрание може да изразява становища по въпроси, свързани с организацията на дейността на съответната прокуратура по предложение от не по-малко от една трета от членовете му.“

§ 14. Създава се чл. 142а:

„Чл. 142а. (1) Общо събрание по чл. 142, ал. 1 може да се свика и по искане на не по-малко от една трета от членовете му.

(5) Общото събрание се провежда, ако на него присъстват повече от половината от членовете му, и приема решения с мнозинство повече от половината от присъстващите членове.“

§ 15. В чл. 147 се правят следните изменения:

1. Алинея 1 се изменя:

„(1) Когато прокурор е възпрепятстван да изпълнява длъжността си и не може да бъде заместен от друг прокурор от същата прокуратура, след вземане на становище на Комисията по атестирането и конкурсите към прокурорската колегия и при спазване на условията по чл. 227:

1. апелативният прокурор може да командирова за своя район:

а) в апелативна прокуратура - прокурор от окръжна прокуратура в същия район, който има най-малко 10 години юридически стаж и ранг „прокурор в апелативна прокуратура“;

б) в окръжна прокуратура - прокурор от районна прокуратура в същия район, който има най-малко 8 години юридически стаж и ранг „прокурор в окръжна прокуратура“;

2. окръжният прокурор може да командирова за своя район:

а) в окръжна прокуратура - прокурор от районна прокуратура в същия район, който има най-малко 8 години юридически стаж и ранг „прокурор в окръжна прокуратура“;

б) в районна прокуратура – прокурор от районна прокуратура от същия район, който има най-малко 3 години юридически стаж.

3. главният прокурор може да командирова - във Върховната касационна прокуратура - прокурор от апелативна прокуратура, който има най-малко 12 години юридически стаж и ранг „прокурор във Върховната касационна прокуратура“.

2. Алинея 2 се изменя:

„(2) Главният прокурор може да командирова прокурори при спазване на съответното изискване за юридически стаж по ал.1, т. 1 и 2 и при условията на чл. 227, когато е налице невъзможност за командироване от апелативния прокурор или от окръжния прокурор. В тези случаи командироването се извършва по мотивирано предложение на съответния апелативен или окръжен прокурор, в което се описват конкретните основания за невъзможността, и след вземане на становище на Комисията по атестирането и конкурсите към прокурорската колегия.“

3. Алинея 3 се изменя:

„(3) За всяко командироване се издава мотивирана заповед за определяне на конкретния прокурор.“

4. Алинея 4 се изменя:

„(4) Срокът на командироване може да е до 6 месеца еднократно в рамките на три години.“

5. В ал. 5 думите „и следователи“ се заличават.

6. В ал. 6 думите „и следователи“ се заличават.

§ 16. В чл. 150 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 думите „главния прокурор пряко или чрез директора“ се заменят с „директор“.

2. Алинея 2 се изменя така:

„(2) Директорът на Националната следствена служба:

1. осъществява административно и организационно ръководство на следователите и служителите в Националната следствена служба;

2. осъществява методическо ръководство на следователите от окръжните следствени отдели в окръжните прокуратури;

3. свиква и ръководи общото събрание на следователите в Националната следствена служба.“

§ 17. В чл. 152 думите „възложени им от административния ръководител на съответната прокуратура“ се заменят с „в предвидените със закон случаи, с изключение на тези, които са от компетентността на Националната следствена служба.“

§ 18. Създава се чл. 152а:

„Чл. 152а. (1) Общото събрание на Националната следствена служба се състои от всички следователи в нея.

(2) Общото събрание:

1. анализира и обобщава практиката по престъпленията, които се разследват от следователи и практиката на съответната им прокуратура;

2. изслушва предложените от директора кандидати за назначаване на негов заместник и може да изразява становище относно предложенията;

3. обсъжда годишния доклад на директора за дейността на Националната следствена служба;

4. приема вътрешни правила за организацията на дейността си;

5. разглежда други въпроси, предвидени в закона или по предложение на директора или на член на общото събрание.

(3) Общото събрание може да изразява становища по въпроси, свързани с организацията на дейността на Националната следствена служба по предложение от не по-малко от една трета от членовете му.

(4) Общото събрание се свиква и ръководи от директора на Националната следствена служба. Общото събрание може да се свика и по искане на не по-малко от една трета от членовете му.

(5) Общото събрание се провежда, ако на него присъстват повече от половината от членовете му, и приема решения с мнозинство повече от половината от присъстващите членове.“

§ 19. В чл. 153, ал. 1 думите „главния прокурор“ се заменят с „директора на Националната следствена служба“.

§ 20. В глава седма „Следствени органи“ се създава чл. 154а:

„Чл. 154а. „(1) Когато следовател от Националната следствена служба е възпрепятстван да изпълнява длъжността си и не може да бъде заместен от друг следовател от същата служба или следовател от окръжен следствен отдел е възпрепятстван да изпълнява длъжността си и не може да бъде заместен от друг следовател от същия отдел, след вземане на становище на Комисията по атестирането и конкурсите към прокурорската колегия и при спазване на условията по чл. 227 директорът на Националната следствена служба командирова:

1. в Националната следствена служба - следовател от окръжните следствени отдели в окръжните прокуратури, който има най-малко 12 години юридически стаж и ранг „следовател в Националната следствена служба“;

2. в окръжен следствен отдел следователите от друг окръжен следствен отдел.

(2) За всяко командироване се издава мотивирана заповед за определяне на конкретния следовател.

(3) Срокът на командироване може да е до 6 месеца еднократно в рамките на три години.

(4) Командированите следователи участват с право на глас в събранията на органа, от който са командировани.

(5) Командированите следователи участват без право на глас в събранията на органа, в който са командировани.“

§ 21. В чл. 163, т. 1 думите „прокурор във Върховната административна прокуратура“ се заличават.

§ 22. В чл. 164, ал. 7 думите „и във Върховната административна прокуратура“ се заличават.

§ 23. В чл. 168, ал. 3 накрая се добавя „след становище на общото събрание на съответната прокуратура или на Националната следствена служба;“.

§ 24. В чл. 169, ал. 4 се правят следните изменения:

1. Точка 1 се изменя:

„1. общото събрание на съответната прокуратура – за административния ѝ ръководител;“

2. Точка 2 се отменя.

§ 25. В чл. 227 се правят следните изменения:

1. В ал. 1, изр. 1 думите „при необходимост“ се заличават.
2. Алинея 2 се отменя.

ВНОСИТЕЛИ:

Розко Георгиев
Борислав Балабанов

Лавена Милова
Гюлетя Димитрова

Николае Кузманов

Борислав Георгиев Пандев

Александър Николов Великов

Александър Викторов Рашев

Александър Стайков Марков

Христина Умилева Иванова

Емил Ангелов Трифонов

Снежана Райчева Трачкова

Силви Миралев Мейраев

Иван Стойков Кюстиков

АНДРЕЙ ИВАНОВ ЦОРБАНОВ

Цветан Иванов Предев

Венцислав Михайлов Асенов

Шанер Кадир Шюрюкчу

МОТИВИ

за проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за съдебната власт

С Решение № 13 от 26.07.2024 г. по конституционно дело № 1/2024 г. (относно противоконституционността на ред изменения в Конституцията въведени със Закона за изменение и допълнение на Конституцията на Република България – ДВ, бр. 106 от 22.12.2023 г.) Конституционният съд на Република България (КС) обяви за противоконституционни голяма част от промените в Конституцията от 2023 г. в частта им относно съдебната власт. Поради това за осъществяване на реформа в съдебната система, в частност в прокуратурата като нейна самостоятелна подсистема, юридически се възможни два варианта – последващи конституционни промени от компетентно да ги направи Народно събрание или промени в устройствения закон на съдебната власт, в рамките на действащата конституционна уредба. Настоящият законопроект се основава на разбирането, че към този исторически момент стъпки за ефективна реформа в съдебната система могат да се направят и с предложените промени в Закона за съдебната власт (ЗСВ).

Този законопроект съдържа няколко групи предложения.

Първата от тях е насочена към привеждане в съответствие на ЗСВ като устройствен закон с чл. 126, ал. 1 от Конституцията, според който структурата на прокуратурата следва тази на съдилищата, които разглеждат наказателни дела. Тази разпоредба е част от промените в Конституцията от 2023 г. и не е обявена за противоконституционна. На това основание следва да се заличи в съдържанието на ЗСВ Върховната административна прокуратура като част от структурата на прокуратурата. Това е съдържанието на предложенията в § 9, § 21 и § 22.

В същата група е и предложението в § 8 от проекта относно изменението на чл. 136, ал. 1 ЗСВ. Действащата редакция на тази разпоредба съдържа две изречения. Първото от тях по същество възпроизвежда конституционната уредба относно структурата на прокуратурата. Доколкото по силата на самата КРБ нейните норми имат пряко приложение, не е необходимо възпроизвеждането на чл. 126, ал. 1 КРБ и в ЗСВ. Поради това предложението за нова редакция на чл. 136, ал. 1 ЗСВ е само за конкретно описание на структурата на прокуратурата без да се повтаря конституционната разпоредба.

В проекта не се предлага отмяната на чл. 136, ал. 3 ЗСВ, според който в окръжните прокуратури се създават административни отделения, прокурорите от които участват в производствата по административни дела. Не се предлага, защото тази дейност на прокурора е различна от дейността му в рамките на наказателното производство. Този извод не се променя и от новите редакции

на чл. 127, т. 5 КРБ, според която се предвижда, че прокурор предприема действия за оспорване на незаконосъобразни актове пред съда в случаите, предвидени в закон и чл. 127, т. 6 КРБ според, която прокурор участва в други видове дела в защита на значим обществен интерес или в интерес на лица, които се нуждаят от специална закрила в предвидените със закон случаи. Такава законова уредба и понастоящем съществува в, напр. чл. 16 от Административнопроцесуалния кодекс, чл. 59 и др. от Закона за административните нарушения и наказания и други административни закони. Затова смятаме, че е безспорно, че за този вид дела трябва отделна специализация. И тъй като и до момента съществуването на тези отдели е породено от нейната необходимост, следва тази уредба да продължи да е действащо право и занапред. Нещо повече, премахването на Върховната административна прокуратура обективно ще наложи в производствата по оспорване на нормативни актове и в касационното производство да участват прокурори, поради което предлагаме и да се създаде такъв специализиран отдел във Върховната касационна прокуратура.

Втората група предложения за промени са насочени към ограничаването на правомощията на главния прокурор в рамките на правомощията му като самостоятелен конституционен орган по чл. 126, ал. 2 КРБ. На първо място в тази група се включва предложението за определяне на законово ниво на броя на заместниците на главния прокурор и техните правомощия – § 10 от проекта. Предлага се заместниците на главния прокурор да са двама, и на тях да може да им се делегират само някои от правомощията на главния прокурор по чл. 138, ал. 1 ЗСВ. По този начин заместниците на главния прокурор ще бъдат общо трима, тъй като и по действащата уредба, която следва да се запази, директорът на Националната следствена служба има такъв статут. Наред с това се предлага и отпадането на правомощието на главният прокурор и неговите заместници, на които са възложени съответни правомощия по чл. 138, ал. 1 ЗСВ да могат писмено да отменят или изменят прокурорски актове. По този начин се ограничава възможността за намесата им по конкретни прокурорски преписки, извън случаите предвидени в съответните процесуални закони, в което е предоставено конкретно правомощие на главния прокурор или негов заместник. Напр. чл. 195, ал. 4 и 5, чл. 243, ал. 10, изр. последно и др. от Наказателно-процесуалния кодекс.

На следващо място в тази група се отнасят и предложенията за създаване на общи събрания във всяко от нивата в структурата на прокуратурата - § 11 до 14 и § 23 - 24 от проекта. Уредбата им е развита съответно по модела на функциониране на общите събрания на съдилищата. Наред с правомощията, които имат отношение към дейността на прокуратурата като самостоятелна подсистема на съдебната власт се предлага и тези общи събрания да имат

възможност да правят предложения за административен ръководител на съответната прокуратура и да изслушват кандидатите за тази длъжност, както и да изслушват предложените от административния ръководител кандидати за негови заместници и дават становища по тези кандидатури. Прилагането на този механизъм в рамките на прокуратурата ще ограничи съществено възможността за еднолично администриране от страна на главния прокурор.

Предложените промени отчитат и, че следствието е част от структурата на прокуратурата. Поради това в предложението за § 13 относно изменението на чл. 142, ал. 1 ЗСВ се посочва изрично, че общите събрания на окръжните прокуратури и на военно-окръжните прокуратури се състои от прокурорите и следователите в тях. Наред с това се предлага и създаване на отделно общо събрание на Националната следствена служба със съответни за дейността на следователите в нея правомощия - § 18. В съответствие с целта за ограничаване на едноличното управление на главния прокурор се предлага отпадане на правомощието му пряко да ръководи дейността на Националната следствена служба. Поради това се предлага създаването на нарочна уредба относно правомощията на директора на Националната следствена служба – предложението за § 16, на него се възлага и назначаването на завеждащите отдели в нея – предложението за § 19, както и командироването на следователите – предложението за § 20.

Предложението за § 17 е насочено към възстановяване на принципа за случайното разпределение на делата между следователите. Този принцип е възприет от ЗСВ още при създаването му през 2007 г. в чл. 9. Според неговата ал. 2 в рамките на прокуратурата и Националната следствена служба случайното разпределение се извършва в рамките на отделите. Смятаме, че действащата редакция на чл. 152 ЗСВ е в противоречие с чл. 9, ал. 2 ЗСВ, което следва да се преодолее.

Последната група предложения са свързани с правилата за командироване на магистрати - § 1 – 7, § 15, § 20 и § 25 от проекта. Към момента на влизане в сила на ЗСВ през 2007 г. този въпрос е законодателно решен по начин, който да е съответен на принципа за конкурсното начало за заемане на магистратски длъжности, възприет от закона. На това основание възможностите за командироване са били ограничени така, че да се гарантира, че то няма да се използва за заобикаляне на конкурсите или за тяхното практическо ограничаване. Към същия момент, 2007 г., уредбата е развита по точно определена логика – по една разпоредба във всяка от частите на закона, която урежда устройствени правила за съответната структура на съдебната власт – за всяко от съдилищата и отделно за прокуратурата и една разпоредба, в която са уредени общите правила за командироване, систематично поставена в глава девета „Статут на съдии, прокурори и следователи“, раздел V „Права и

задължения“, чл. 227 ЗСВ. Прави впечатление, че през годините от 2007 г. до момента с поредица изменения в ЗСВ това първоначално законодателно решение е изоставено както по същество, така и по отношение на логиката на уредбата. В резултат на това към момента командироване на магистрати е допустимо практически без никакви изключения, включително и за незаети длъжности. Нещо повече, предвид, че уредбата е променяна по различно време към момента условията за командироване на съдии, прокурори и следователи са различни. И само за командироването на прокурори и следователи през 2023 г. отново се връща ограничение в срока на командировката, сходно с времето ограничение, което е съществувало за всички магистратски длъжности към момента на влизане в сила на ЗСВ.

В тази връзка предложенията в настоящия проект са насочени към създаване на еднакви правила за командироване за всички магистрати във всички структури на съдебната власт. Предлага се изцяло да отпадне възможността за командироване на незаета длъжност, а командироването да е допустимо само в случаите, когато магистрат от съответната структура е възпрепятстван да изпълнява длъжността си и не може да бъде заместен от магистрат от същата структура на съдебната власт. Предлага се и въвеждането на изрично условие, че командированият магистрат следва да има юридически стаж, който се изисква по чл. 164 ЗСВ за заемане на магистратска длъжност в структурата, в която ще бъде командирован, както и ранг на магистрат в същата структура. Това решение в действаща уредба е възприето за командироването във Върховния касационен съд и Върховния административен съд и не е предвидено за командироването в другите структури на съдебната власт.

Като продължение на идеята, заложената в законопроекта, за ограничаване на правомощията на главния прокурор, се предлага той да може да командирова прокурори само ако е невъзможно съответния административен ръководител да изпълни това си правомощие и само ако същият административен ръководител направи мотивирано предложение до главния прокурор за конкретно командироване. В същия контекст е и предложението командироването на следователи да е правомощие на директора на Националната следствена служба, а не на главния прокурор, както е по действащата уредба.

Различие в режима за командироване между от една страна съдии, а от друга прокурори и следователи е само запазването на срока за командироването на прокурори и следователи. Този подход е възприет като се отчита обективната продължителност на разглеждането на едно дело от съда и тази на провеждането на едно досъдебно производство.

ВНОСИТЕЛИ:

Томко Стоянов
Сандра Колябанова
Лавена Иванова
Аня Димитрова

Николаета Кузманова

Трабонир Стефанов Петров

Александру Николов Драчев

Александер Витторов Рашев

Александер Стайков Марков

Христина Митова Иванова

Емил Димитров Трифанов

Снежана Райкова Траянова

Силви Киршев Мейров

Иван Соинов Кюджук

АНАРЕИ ИВАНОВА ЧОРБАНОВА

Цветели Иванова Пирева

Венуспав Михайлов Асенов

Етанер Кадир Шюркоглу

ПРЕДВАРИТЕЛНА ОЦЕНКА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО

на проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за съдебната власт

1. Основания на законодателната инициатива

Законопроект се основава на разбирането, че към този исторически момент стъпки за ефективна реформа в съдебната система могат да се направят и с предложените промени в Закона за съдебната власт (ЗСВ).

Този законопроект съдържа няколко групи предложения.

Първата от тях е насочена към привеждане в съответствие на ЗСВ като устройствен закон с чл. 126, ал. 1 от Конституцията. Втората група предложения за промени са насочени към ограничаването на правомощията на главния прокурор в рамките на правомощията му като самостоятелен конституционен орган по чл. 126, ал. 2 КРБ и създаване на реални възможности за участие на прокурорите и следователи в административната дейност на съответните структури. Последната група предложения са свързани с правилата за командироване на магистрати, за да се гарантира спазването на принципа на конкурсното начало за заемане на магистратски длъжности.

2. Заинтересовани страни

Съдии, прокурори и следователи, към които предложенията в настоящия законопроект са пряко относими.

Ограничаването на правомощията на главния прокурор и усъвършенстването на правилата за командироване на магистрати създават и гаранции за повишаване на доверието на българските граждани в към съдебната власт.

3. Анализ на разходи и ползи

Законопроектът не предвижда увеличаване на публичните разходи.

4. Административна тежест и структурни промени

Със законопроекта не се предвиждат структурни промени. Предвиждат се функционални промени в механизмите за администриране на дейността на прокуратурата и Националната следствена служба. Не се предвиждат и въвеждане или изменение на регулаторни режими или такси.

5. Въздействие върху нормативната база

Законопроектът не предвижда промени в други нормативни актове и не засяга норми от правото на Европейския съюз.

ВНОСИТЕЛИ.

Томислав Бурджанов
Ганислав Ванбатов
Лавена Милова
Снежана Димитрова

Николеида Кузманова
Драгомир Стояков Петров

Александър Иванов Вилчев

Александър Викторов Рашев

Александър Стойков Марков

~~Христина Илиева Иванова~~

Емилия Димитрова Бриванова

Снежана Райнова Трайковска

Сивил Кирилов Мейстер

Иван Стойков Кюджиков

Андрей Иванов ЧОРВАНКОВ

Цветан Иванов Дрезев

Венцислав Михайлов Асенов

Танер Кагур Шюркоглу